1. BÖLÜM / CHAPTER 1

YETİMLİK VE YETİMLİK HUKUKU

ORPHANHOOD AND PROTECTIVE LAWS ON ORPHANS

Yetim ve Kimsesiz Çocuklar Sempozyumu Bildiriler Kitabı
Symposium on Orphans and Abandoned Children Proceedings

İSTANBUL UNIVERSITY PRESS

DOI: 10.26650/PB/SS48.2023.003.001

Kavramsal Açıdan Yetimlik

Hüsamettin ORHAN*

1. Korunmaya Muhtaç Çocuklar

Çocuklar, bir ülkenin geleceğinin teminatı oldukları için, onların yetiştirilmesi hususunda son derece özen gösterilmesi gerekmektedir. Çocukların aralarında herhangi bir ayırım yapılmadan koşulsuz olarak korunmaları gerekmektedir. Ancak, özel ilgiye muhtaç olanların oluşturduğu bir grup vardır ki, kanuni düzenlemelerde bunlara "korunmaya ihtiyacı olan çocuklar" denilmektedir.

Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu ise, korunmaya ihtiyacı olan çocukları beden, ruh ve ahlaki gelişmeleri veya şahsi güvenlikleri tehlikede olup; ana veya babasız; ana ve babasız; ana ve babası veya her ikisi de belli olmayan; ana veya babası veya her ikisi tarafından terk edilen; ana ve babası tarafından ihmal edilip, fuhuş, dilencilik,alkollü içkileri veya uyuşturucu maddeleri kullanma gibi her türlü sosyal tehlikelere ve kötü alışkanlıklara karşı savunmasız bırakılan ve başıboşluğa sürüklenen çocuklar olarak tanımlamaktadır.

Çeşitli nedenlerle bir aileye sahip olamayan, ailesinden ayrılmak zorunda kalan, öz ailesi yanında yetişme imkânına sahip olmayan ve bakıma muhtaç olan bu çocukların, korunma altına alınarak topluma kazandırılmalarının toplumun geleceği açısından hayati önemi haizdir.

1.1. Yetim ve Öksüz Çocuklar

Yetim ve öksüz çocuk kavramları çeşitli tanımlamalarla ele alınsa da her iki ifade de ebeveyn kaybı yaşamış çocuğu ifade eder. Sözlükte "yalnız olmak, tek başına kalmak" anlamındaki "yütm" kökünden türeyen "yetîm" kelimesi çeşitli nesnelerin tekliğini ifade etmektedir.[1] İslam fıkhında ise, ergenlik yaşına gelmeden babasını kaybeden erkek ya da kız çocuklara yetim denir. Çocuğun nafakasını temin etme, haklarını koruma ve onu yetiştirmede babanın daha çok rolü bulunduğundan, yetimlik özellikle babanın yokluğuna bağlanmıştır. Öksüz kelimesi ise

[1] Abdüsselam Arı, "Yetim", TDV İslâm Ansiklopedisi, https://islamansiklopedisi.org.tr/yetim (20.01.2023).

Başvuru/Submitted: 19.12.2022 **Kabul/Accepted:** 01.02.2023

* **Sorumlu yazar/Corresponding author:** Hüsamettin ORHAN (Av.), Yetim Vakfı, İstanbul, Türkiye.
E-posta: orhan@maverahukuk.com

Atıf/Citation: Orhan, Husamettin. "Kavramsal Açıdan Yetimlik [Orphanhood from a Conceptual Perspective]." *Yetim ve Kimsesiz Çocuklar Sempozyumu Bildiriler Kitabı [Symposium on Orphans and Abandoned Children Proceedings], ed. Amine Ertürk* içinde 03-22. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınevi, 2023. https://doi.org/10.26650/PB/SS48.2023.003.001

eski Türkçede "bağ" (anne ile çocuğun göbek bağı ile birlikteliği) anlamında kullanılan "ög" sözcüğünden türeyerek, g/k ses değişimi ile sonuna yoksunluk eki alarak öksüz halini almıştır. Bu sebeple annesini kaybeden çocuklara öksüz denmektedir. Arapçada ise annesini kaybeden çocuk için "aciyy", hem annesini hem babasını kaybeden çocuk için "latîm" tabirleri kullanılsa da, gerek konuşma dilinde gerekse yazılı metinlerde, yetim kavramı bütün bu durumları ifade etmek üzere kullanılabilmektedir.[2] Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF)'in tanımına göre ise yetim *(orphan)* kavramı, ölüm sebebiyle anne ve babasından birini veya her ikisini kaybeden 18 yaşın altındaki çocuğu ifade etmektedir.

1.2. Kayıp ve Buluntu Çocuklar

Ülkemizde genel kabul gören kanaate göre; kayıp çocuk, 18 yaş altı olup ailesinin bilgisi dışında herhangi bir nedenle evden uzaklaşmış, kaçmış ya da kaçırılmış ve bu nedenlerden dolayı risk altında olan çocuktur.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), kayıp çocuk ve buluntu çocuk kavramlarını ayrı olarak ele almaktadır. Kayıp çocuk, hakkında resmi olarak kayıp müracaatı yapılan ve güvenlik birimleri/vatandaş tarafından bulunarak güvenlik birimlerine getirilen çocuk; buluntu çocuk, hakkında resmi olarak kayıp müracaatı olmayan ve güvenlik birimleri/vatandaş tarafından bulunarak güvenlik birimlerine getirilen çocuktur. Bu tanımlardan hareketle, 2013 yılı verilerine göre ülkemizdeki toplam kayıp çocuk sayısı 16.218 olurken, buluntu çocuk sayısı ise 1.732 olarak kaydedilmiştir.

Dünya ölçeğinde bir yılda 2,5 milyon çocuğun kaçırılarak satıldığı tahmin edilmektedir. 90 milyon çocuğun sokakta yaşadığı günümüzde çocuk ticaretinin en önemli kaynağı bazı Afrika, Balkanlar ve Güneydoğu Asya ülkeleridir.

Ülkemizdeki istatistikleri ele aldığımızda ise 1 Ocak 2006 ile 12 Nisan 2010 tarihleri arasında Emniyet Genel Müdürlüğü'ne kayıp olarak ihbar edilen çocuk kayıtlarının incelenmesi sonucu, bu süre içinde toplam 29.223 kayıp çocuk müracaatı olduğu, bunlardan 27.741'inin bulunduğu saptanmıştır. Kayıp müracaatı olan çocukların % 67,1'i 15-19 yaş, % 28,8'i 10-14 yaş ve % 4,1'i ise 0-9 yaş aralığındadır.

1.3. Sosyal Yetimlik

Yetim Vakfı senedinde de hizmet kitlelerimiz arasında belirlediğimiz sosyal yetimler ile, anne babası hayatta olduğu halde onların sevgi, ilgi ve şefkatinden mahrum yetişen çocuklar kast edilmektedir. Toplum içerisinde sayıları oldukça fazla olan ve artmaya devam eden boşanmış aile çocukları sosyal yetimliği en şiddetli yaşayan grubu oluşturmaktadır.

Bu konu ele alınırken toplumsal bir soruna da vurgu yapılması gereklidir. Ne yazık ki aile içerisinde çocuk ile ebeveyn arasındaki iletişim kopukluğu ve verimli geçirilmeyen vakitler de çocukların fiziksel ve psikolojik gelişimlerine ket vurmaktadır. Bu durumdaki çocuklar da sosyal yetim tanımının içerisine girmekteler. Sosyal yetimlerin sayıları yetim ve öksüz çocuklardan oldukça fazladır ve bu oran artmaya davam etmektedir.

[2] Yrd. Doç. Dr. Yakup Mahmutoğlu, Hasan Basri Çantay'ın "Müslümanlıkta Himâye-i Etfâl" Adlı Eserinin Analizi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 6 (2014), 114.

Sosyal yetimliğin temeli sadece ebeveyn ile çocuk arasındaki iradi iletişimsizliğe dayanmamakta olup anne yahut babası sağ olmasına rağmen onlarla görüşemeyen çocuklar da bu kapsamda değerlendirilebilir. Örneğin Suriye iç savaşında binlerce çocuğun ebeveynleri cezaevi yahut hücrelere atılmış olup çocukları ile iletişim kuramamaktadırlar. Vakfımız bu çocuklara da sosyal yetim tanımı altında hizmet vermektedir.

Sosyal yetimliğin sebepleri muhteliftir. Günümüz dünyasında sosyal yozlaşmanın ve zedelenen aile yapısının sonucunda da ortaya çıkan sosyal yetimlik hikayeleri çoktur. Bazı aileler yaşadıkları olumsuz şartlar sebebiyle, tek çareleri olduğunu düşünerek çocuklarını yetimhanelere bırakmaktadır. Bu durum, en az bir ebeveyni hayatta olmasına rağmen, onlardan ayrı yaşamak zorunda kalan çocuğun psikolojisini ve bunun sonucunda da gelişimini olumsuz yönde etkilemektedir. Yetimhanelerde yaşayan çocuk sayısı kesin olarak teyit edilememesine rağmen, BM bu sayının yaklaşık 2,7 milyon olduğunu ifade etmektedir. STK tahminleri ise 8 milyonu bulmaktadır. Veriler incelendiğinde ise dünya üzerinde yetimhanelerde yaşayan çocukların %80-90'ının sosyal yetimler oldukları sonucuna ulaşılmaktadır.

2. Dünyanın Çocuk Tablosu

Dünya üzerinde yetim çocuklara dair genel bir değerlendirme yapacak olursak oldukça dramatik bir tablo ile karşılaşırız. Buna göre,

- Dünyada yaklaşık 400 milyon çocuğun yetim olduğu tahmin edilmektedir. Eğer tüm yetim çocukları bir ülkede toplayabilsek nüfus olarak Çin ve Hindistan'dan sonra dünyanın üçüncü büyük ülkesini oluşturabiliriz.
- Dünyada ortalama 1 milyar yetim, öksüz ve sosyal yetim bulunmaktadır. Bu da 2,5 milyara ulaşan dünya çocuk nüfusunun % 40'ını teşkil etmektedir.
- Dünya üzerindeki her beş çocuktan birisi savaş, çatışma ve felaketlerin yaşandığı coğrafyalarda bulunmaktadır.
- Yerinden edilen 80 milyonu aşkın mültecinin yarısına yakınını çocuklar oluşturmaktadır.
- Yoksulluk ve bağlı nedenlerle açlık ve yokluk yaşamakta olan çocukların nüfusları 1 milyarı bulmaktadır.
- Dünyada her üç çocuktan biri iklim değişikliğinin yarattığı risklerle karşı karşıyadır.
- Her 10 çocuktan biri, bazıları çok ağır ve tehlikeli işler olmak üzere, çocuk işçi olarak çalıştırılmaktadır.
- Doğu Türkistan'da 2 milyondan fazla çocuk "melek evi", yetimhane, çocuk bakım merkezi ve yatılı okul adı altında çocuk toplama kamplarında yaşamaktadır. Bağımsız heyetlerin ziyaret ve incelemelerine de müsaade edilmeyen kamplarda Çocuk Hakları Sözleşmesi ile tanımlanan eğitim hakkı, yaşama hakkı gibi temel haklar ile inanç özgürlüğü gibi temel özgürlükler ihlal edilmektedir.
- Filistin'de son 10 yılda bini aşkın çocuk şehit edilirken, 12 binden fazla çocuk yaralanmıştır. Gazze'de bulunan 1 milyon çocuğun %25'i psikolojik desteğe ihtiyaç duyarken,

500 bini eğitime devam edebilmek için insani yardıma ihtiyaç duymaktadır. 25 bin çocuk İsrail saldırıları sonucunda ebeveynlerini kaybetmiş ve yetim kalmıştır.

- Arakan'daki çocuklar tam 40 yıldır kimliksiz ve vatansızdır. 2017 sonrası Bangladeş'e sığınan Rohingya sayısı yaklaşık 1 milyon civarında olup bu nüfusun yarısından fazlası çocuktur. Çocuklar kamplarda ilkokuldan sonra eğitim hayatına devam edememektedir ve bu çocuklar suç örgütlerinin tehdidi altındadır.
- Afganistan'da 10 milyon, Yemen'de 12 milyon çocuk acil insani yardıma muhtaç durumdadır.
- Suriye'de 2011 yılında başlayan savaş sonrasında 1 milyondan fazla çocuğun yetim kaldığı tahmin edilmektedir. Sosyal yetimlerin ise bunun en az beş katı olduğu düşünülmektedir. Bu çocukların büyük bir kısmı mülteci konumunda olup kamplarda yaşamakta, eğitim ve sağlık hizmetlerinden yeterince yararlanamamaktadır. Savaşın çocuklar üzerindeki bıraktığı travmalar da ayrı bir sorun başlığı olarak yer almaktadır.
- Rusya'nın Ukrayna'ya saldırısı ile birlikte yüz binlerce çocuğun hayatı halen risk altındadır.

3. Türkiye'de Çocuklar

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) 2020 verilerine göre Türkiye'de bulunan 22 milyon 750 bin 657 çocuk içerisinde babası vefat etmiş çocuk sayısının 269.202, annesi vefat etmiş çocuk sayısının 80.798, hem annesi hem babası vefat etmiş çocuk sayısının ise 4.518 olduğu bildirilmektedir.

Türkiye'de Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından himaye edilen çocuk sayısı 38.529'dur. Bunun dağılımı Çocuk Evleri Sitesi'nde 6.132, Çocuk Evleri'nde 6.164, Çocuk Destek Merkezi'nde 1.571, evlat edindirilen 17.403 ve koruyucu aile yanında bakımı sağlanan 7.869 çocuk şeklindedir. Ayrıca Sosyal Ekonomik Destek'le (SED) aile yanında bakımına destek verilen çocuk sayısı 128.047'dir. Ülkemizde korunma ihtiyacı olan toplam çocuk sayısı ile ilgili resmî bir veri bulunmamaktadır.

Anayasanın 41. Maddesi, aile birliğini korumak, huzur ve refahını sağlamak için gereken tedbirleri almak konusunda devlete sorumluluk yüklemektedir. Yine aynı maddede çocuk haklarına yer verilerek, çocuk istismarına karşı devletin etkin görev alma yükümlülüğünden bahsedilmektedir.

4. Çocukla İletişim Dili ve Sosyal Sorumluluk

Toplum olarak yetim çocuklara karşı olan duyarlılığımızın çok fazla olduğunu düşünmekteyiz. Duyarlılık ve iletişim dili arasında kurulacak sıhhatli bir bağ ile çocuklara yönelik çalışmalarda verimi artırmak mümkün. Bu kapsamda,

- Yetim çocuklarla olan iletişim dilimizle diğer çocuklarla olan iletişim dilimizin aynı olması gereklidir. Aşırı ilgi çocukta sevgi ve merhamet sorgulaması başlatır. Çocuklara acıma hissi ile değil, merhamet hissi ile yaklaşmak gerekir. Zira acımak bir hiyerarşiyi

barındırırken merhamet daha eşit bir ilişki ve paylaşımı içerir. Acımak pasif hiyerarşi dilidir. Merhamet aktif ve paydaş bir dildir.

- Hiçbir şekilde çocukların kaybettikleri ebeveyni rolüne girmemeliyiz. Yetim bir çocukla bağ kurma girişiminde bulunuyorsak bunun sürekliliğini sağlamak gerekir. Hâlihazırda kayıp yaşamış, kontrolü elinde olmayan bir çocuğun hayatına istenildiği zaman girip çıkılması sınırlarını ihlal eder, güvensizlik duygusunu besler. Eğer yetim bir çocukla bağ kurmaya talip isek ona ihtiyacı olan istikrarı sağlamamız, temasımızı daim tutmamız gerekir. Bu bağlamda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'na bağlı yurtlar ve çocuk evlerinde bulunan ve çocukların "anne-baba" dedikleri bakım elemanları ile olan ilişkileri de bu bakış açısıyla değerlendirilmeli, bu tür bakım elemanlarının sık aralıklarla değişmesinin travmalar yaratabileceği unutulmamalıdır. Ayrıca bu tarz devlet kurumlarında kalan çocuklarla ilgili dikkat edilmesi gereken diğer bir husus da dışarıya bağımlılıktır. Yetim çocukları bekleyen en büyük zorluklardan biri zayıf sorumluluk duygusudur. Çocukların 18 yaşlarına geldiklerinde normal hayata adapte olabilmeleri için bağıl yaşama refleksini yönetebilmeleri gerekir. Bu sebeple çocuklarımız sorumluluk bilinciyle yetiştirilmelidir.
- Yetim ya da dezavantajlı çocuklara yardım yapılırken, ihtiyaç sahibinin mahcubiyet içerisinde bırakılmaması önem arz etmektedir. Çocuğu afişe etmeyecek bir yardım üslubu ve usulü her daim muhafaza edilmelidir. Çocukla kurulacak iletişimde ve sosyal medya paylaşımlarında mahremiyete dikkat edilmelidir.
- Çocuklarla tanışırken onlar istemiyorsa fiziksel temastan uzak durulmalıdır. Zorla kucaklamaya çalışmak, sevmek sağlıklı bir iletişim dili değildir.
- Tüm çocuklar din, dil ve bölge ayrımı gözetmeksizin aynıdır ve benzer duygulara sahiptir. Çocuklara karşı itidalli olmak gerekir. Çocukluğun gerektirdiği kadarına ihtiyaçları vardır çocukların, daha fazlasına değil.

5. Yetim Vakfı Faaliyetleri

Yetim Vakfı yetim çocuklarımızın sevgi ve şefkatle, ruh ve beden sağlığı bütünlüğü içerisinde büyüyüp gelişmesine katkıda bulunmak gayesiyle 10 Haziran 2017'de Dünya Yetimler Günü'nde kurulmuştur.

90 çalışanı ve 1.500'ü aşkın gönüllüsü ile bir ihtisas kurumu olan Yetim Vakfı'nın faaliyetleri yetim ve öksüzler, korumaya muhtaç çocuklar ve sosyal yetimlerle birlikte yetim annelerini de kapsamaktadır.

Avrupa'daki vakıfların %90'ı sosyal hizmet merkezli iken Türkiye'deki vakıfların %98'i sosyal yardım merkezlidir. Bu çerçevede Yetim Vakfı sosyal hizmeti merkeze alan bir kurum olarak önemli bir ihtiyacı karşılamaktadır. Yetim Vakfı çalışmalarında çocukla iletişimin dilini önemsemekte, hiçbir zaman çocuğun kaybettiği ebeveynin rolüne girmemekte, çocuğun mevcut acısını kabullenme ve desteklenmesi konusunda gayret sarf etmektedir.

Şeffaflık, adalet, birlik, öncülük ve gelişim ilkeleriyle ilk çocukluk döneminden üniversite tahsilini tamamlayıncaya kadar çocukları desteklemektedir. Çocuğun üstün yararı için çocuk

ve ailenin desteklenmesi ve toplumun bilinçlendirilmesi gerektiğine inanan vakfımız, çocuklarımız için bütünsel gelişim modelini esas almaktadır. Buna göre yetim yavrularımızın akademik, sosyal, manevi, mesleki, fiziksel ve duygusal gelişimleri özenle takip edilmelidir.

Vakfımızın faaliyetleri beş ana başlıkta incelenebilir:

1- Psikososyal destek ve sosyal hizmet çalışmaları

2- Eğitim faaliyetleri

3- Ayni ve nakdi destekler

4- Sosyal ve kültürel destek projeleri

5- Özel gün ve dönemler

5.1. Psikososyal Destek ve Sosyal Hizmet Çalışmaları

Esenlik Durakları projemizle yetim çocuklarımız ve annelerinin yaşadıkları kayıplarla başa çıkabilmelerine katkı sunmayı ve bu kayıpların üzerlerinde oluşturduğu psikolojik etkiyi hafifletmeyi amaçlıyoruz. İstanbul ve Hatay illerimizdeki merkezlerimizde bir yılda 2000'den fazla yetim yavrumuz ve annelerine bireysel ve grup psikoterapileri, sanat, beceri ve oyun atölyeleri, akademik destek ve eğitim hizmetleri verilmektedir. Bu faaliyetlerde psikologlar, sosyal hizmet uzmanları, sosyolog ve sanat eğitmenleri, tercümanlar ve destek hizmetleri ile gönüllülerden oluşan aktif ve dinamik bir kadro görev almaktadır.

Psikososyal Acil Yardım

Savaş ve afet bölgelerinde travma yaşamış çocuklar ve aileleri için belirlenmiş, güvenli merkezlerde ve çadır kamplarda psikososyal acil yardım çalışmaları uygulanmaktadır. Uzman ekiplerimiz, çocuklarımız ve ailelerinin yaşadıkları sorunların üstesinden gelebilmeleri ve yeniden hayata adapte olabilmeleri için çalışmaktadır.

Babıska Sosyal Hizmet Merkezi

Suriye'deki savaş nedeniyle İdlib'e sığınan yetim çocuklar ve ailelerine yönelik rehabilitasyon, eğitim ve psikososyal destek çalışmaları çerçevesinde 2019'da Babıska Sosyal Hizmet Merkezi'mizi hayata geçirdik. 500 kişi kapasiteli olan merkezde; çocuk-anne eğitimi, entegrasyon çalışmaları, gelişim atölyeleri, dil kursları, spor kulüpleri, sanat çalışmaları, meslek edindirme kursları, hukuki danışmanlık seminerleri, eğitim çalışmaları ve gönüllü rehberlik faaliyetleri yürütmekteyiz.

Kilis Sosyal Hizmet Merkezi ve Anaokulu

100 bini aşkın Suriyeli mültecinin yaşadığı Kilis'te ailelerimize sosyal hizmet çalışmaları sunmaktayız. Ayrıca merkezimizde 70 yetim çocuğumuz için anaokulu hizmeti vermekteyiz.

5.2. Eğitim Faaliyetleri

Sırada İyilik Var Projesi

Paylaşmayı seven, fedakâr ve yardımsever bir neslin yetişmesi, projenin ana amacını

oluşturmaktadır. Değerler eğitimi kapsamında başlayan Sırada İyilik Var Projesi, anaokulundan liseye kadar her eğitim seviyesindeki çocuklarla Türkiye'den ve dünyanın farklı bölgelerinden yetim kardeşlerini iyilik ortak paydasında buluşturmaktadır.

Eğitim Destek Merkezi Faaliyetleri

Vakfımız, okul öncesi, ilkokul ve ortaokul kademesindeki çocuklarına yönelik eğitim programı düzenlemektedir. Bunun için özel okullarımız bütün imkânlarını çocuklarımız için seferber etmekte, gönüllü eğitmenlerimiz akademik destek, manevî eğitim ve sosyal-kültürel etkinliklerle çocuklarımızı geleceğe hazırlamaktadır.

Bir Kutu Gülücük Projesi

Bu proje ile, çocuklarımıza duygusal, zihinsel ve fiziksel gelişimlerinin yanı sıra akıl, zekâ ve el becerilerinin gelişimine yardımcı olacak oyuncaklar hediye edilmektedir.

Hayallere Değen Resimler Projesi

Değerli sanatçılarımız İlhami Atalay ve Cemal Toy öncülüğünde yürütülen bu proje çerçevesinde, 3 kıtada 13 ülkede çocuklarımız hayallerini tuvallere yansıttılar. Çocuklarımızın eserleri Ali Emiri Kültür Merkezi'nde yapılan bir sergi ile kamuoyunun ilgisine sunuldu.

5.3. Ayni ve Nakdî Destekler

Sponsorluk/Hamilik Destek Projesi

Yetim Vakfı, Türkiye'de ve dünyanın savaş, afet ve yoksulluklarla gündeme gelen ülkelerinde bulunan yetim çocuklarımıza aylık nakdi destekler sunmakta ve bu desteği üniversite eğitimi sonuna kadar devam ettirmektedir. Projeyle yaklaşık 10 bin çocuğumuza düzenli sponsorluk desteği verilmektedir.

Kardeş Aile Projesi

Kardeş Aile Projesi kapsamında bulundukları olumsuz şartlar dikkate alınarak hayatlarını idame ettiremeyen çok çocuklu ailelerimiz için aylık sosyal nakdi yardımlar gerçekleştirilmektedir.

Yetimhane ve Yetim Aile Yerleşkeleri Destekleri

Yetim Vakfı olarak yetim çocukların kışla tipi yapılardan ziyade hayatta bulunan ebeveyn ve kardeşlerinin yanında yaşamalarını önemsemekteyiz. Ancak bazı ülke ve bölgelerde ebeveyn bakımından mahrum çocuklar için yetimhaneler desteklenmektedir. Yetim aileleri için kurulmuş olan güvenli yerleşkelerde de çocuklarımızı anne ve kardeşleriyle birlikte desteklemekteyiz. Bu çerçevede Suriye'de bulunan Telalin, Kefra, İhtimlat 1 ve 2 ile Babusselam yerleşkeleri 400'e varan yetim ailemize kucak açtığımız sıcak yuvalardır.

5.4. Sosyal ve Kültürel Destek Projeleri

Yetim çocuklarımız ve ailelerinin bütün ihtiyaçları vakfımızın faaliyet alanı içine girmektedir. Bu çerçevede eğitim, sağlık, gıda, kıyafet, barınma gibi alanlarda; evlerin inşaat, tamir

ve onarımlarında; yakacak, soba, battaniye gibi kış mevsimine özel ihtiyaçların temin edilmesinde ve başkaca alanlarda projeler icra etmekteyiz. Kalkınma amaçlı projelerimiz de bunlar arasındadır.

Kalkınma Projeleri

Yetim Vakfı olarak ailelerin kendi kendilerine yetebilmeleri adına, yaşadıkları bölge şartları ve geçim vasıtalarını inceleyerek kalkınma projeleri oluşturmaktayız. Bu şekilde ailelerimiz hem üretime katılmanın hem de kendi geçimlerini temin edebilmenin mutluluğunu yaşamaktadır. Üreten rol model ebeveynler çocukların mutluluğu için bizim önemli bir çözüm ortağımızdır.

İyilik Gemisi Projesi

Suriyeli yetim annelerimiz ve gönüllülerimiz tarafından Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde 2019'da başlatılan "İyilik Gemisi" projemiz, hem çocuklara hem de ailelerine umut olmaya devam ediyor. Atölyelerimizde el emeği göz nuru ürünler ortaya çıkaran annelerimiz, aynı zamanda uygulanan terapi çalışmalarının bir parçası olarak üretmenin ve alın teriyle kazanmanın heyecanını da birlikte yaşıyorlar.

Sokağıma Şenlik Geldi Projesi

Geleneksel sokak oyunları kültürünü canlı tutmak adına, çocuklarımızın eğlenerek sosyalleşmesine, öğrenmesine ve gelişmesine katkı sağlamayı amaçlıyoruz. Sokağıma Şenlik Geldi projesiyle büyükler de en az çocuklar kadar eğleniyor.

5.5. Özel Gün ve Dönemlerimiz

Dünya Yetimler Günü

2013 yılında İslam İşbirliği Teşkilatı tarafından Ramazan ayının 15. gününün Dünya Yetimler Günü olarak anılması kararlaştırılmıştır. Yetim Vakfı da 2017 yılında Dünya Yetimler Günü'nde kurulmuştur. Vakfımız Dünya Yetimler Günü vesilesiyle oluşturulan farkındalığın tüm yıla yayılması için gayret etmekte, devletlere ve STK'lara çocukların hayatlarına dokunan sahici projelerin artarak devam etmesi gerektiğini her vesileyle hatırlatmaktadır.

20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü

Vakfımız, 1989 yılından bu yana Birleşmiş Milletler (BM) tarafından dünya genelinde çocukların karşı karşıya kaldıkları hak ihlallerini gündeme getirmek amacıyla "Dünya Çocuk Hakları Günü" olarak kutlanan 20 Kasım'da basın toplantısı, medya programları, dünya çocukları insani durum raporu, sergiler, çocuk şenlikleri ve bilinçlendirme faaliyetleri ile sosyal etkinlikler düzenlemekte, bu şekilde dünya çocuklarının yaşadıkları mahrumiyet ve ihlallere dikkat çekmektedir.

Ramazan Dönemi Faaliyetlerimiz

Rabbimizin yapılan hayır ve hasenata nihayetsizce ecirler verdiği Ramazan ayı nadide bir dönem. Ramazan boyunca aynı iftar sofralarında bereketi paylaştığımız yavrularımızı zekât,

fitre ve fidyelerle nakdî olarak; kumanya ve Ramazan çocuk paketlerimizle ayni olarak destekliyoruz. Yine çocuklarımızın gönüllerinde bayram sevincini hissetmelerine vesile olacak bayramlıklarla neşelerine neşe katıyor, bayrama hep birlikte mutluluk içerisinde giriyoruz.

Kurban Bayramı Dönemi Faaliyetlerimiz

Sevdiğimiz şeylerden feda edebilmenin bir ifadesi olan Kurban Bayramı'nda dünyanın onlarca ülkesinde yetim yavrularımız ve ailelerini, yetimhanelerdeki kocaman yürekleri sevindirebilme telaşını yaşıyoruz. Kurban etiyle birlikte yine bayramlık hediyeleriyle de çocuklarımızın yüzlerinde güller açsın istiyoruz. 2022 yılında Kurban Bayramı'nda yaklaşık 340.000 çocukla bayram sevincini paylaştık.

Sonuç ve Öneriler

Türkiye'deki çocuklarımızın sağlıklı bir şekilde yetişebilmeleri için önerilerimiz şu şekildedir:

Devlet, aile birliğinin korunması için aileyi destekleyici kararları almak zorundadır. Artan boşanmalarla aileler parçalanmaktadır. Bu sebeple evlilik birliğinin başlangıcından itibaren ailelerimize aile danışmanlığı hizmeti verilerek toplumun temel direği olan aile yapısının güçlü tutulması elzemdir. Bu hizmet kapsamında eşler arasında yahut ebeveynlerle çocuklar arasında sağlıklı bir iletişimin kurulması ve muhafazası için danışmanlık hizmeti verilmelidir. Zira bu alanda verilecek olan hizmet ile boşanmaların sayısı azaltılabilir. Bununla birlikte aile danışmanlığı hizmeti sağlıklı bireylerin yetişmesini artıracağı için toplumdaki suç oranları azalacak, toplumsal barış ve huzur artacaktır. Ailenin korunması için bu önleyici hizmetin verilememesi durumunda ise koruyucu hizmet olarak boşanma davaları öncesi aile danışmanlarına müracaat ile sürecin ihyası için aile danışmanları arabuluculuk hizmeti verebilir.

- Boşanma sonrasının en büyük mağdurları çocuklar olup, mahkeme kararı ile hüküm altına alınan nafakaların anne ve babalar tarafından ödenmediği takdirde, devletin nafaka konusunda garantör olması yoluyla çocukların mağduriyeti giderilmelidir.
- Gözlemlerimize göre yetim annelerinin büyük bir bölümü, psikolojik desteğe ihtiyaç duymaktadır. Ayrıca yetim anneleri çocukların eğitim ve terbiyesinde yetersiz kalabilmektedir. Bu konuda devlet ve STK'ların anneye gerekli psikososyal desteği vermesi için merkezler kurulmalı ve mevcut merkezler desteklenmelidir.
- Vakfımızın yaptığı araştırmalarda yetim ailelerinin büyük bölümünün akrabaları tarafından desteklendiği tespit edilmiştir. Akrabalar tarafından desteklenmeyen yetim ailelerinin ise vahim sorunlarla baş etmek zorunda kaldıkları görülmüştür. Bu yönüyle sosyal inceleme raporlarında, ailenin akrabalık ilişkileri ön plana alınarak çocuğun akrabalarının yanında kalabilmesi için gerekli maddi ve sosyal destek verilmelidir. Medeni kanunda belirtilen velayet ve vesayet ile ilgili düzenlemelerin titizlikle uygulanması elzemdir.
- Sosyal hayata intibak etmekte zorlanan yetim aileleri için her yetim ailesine rehberlik ve danışmanlık maksadıyla bir sosyal çalışma görevlisi tayin edilmelidir.

- Çocuk dilenciliğinin önüne geçilmelidir. Türkiye'de ilgili durumda Kabahatler Kanunu'na göre sembolik para cezası uygulanmaktadır. Bu konuda Türk Ceza Kanunu'nun 229. Maddesi'nde yer alan yaptırımlar artırılmalı ve cezalar ertelenmemelidir.
- Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi'nde ifade edilen çocukların temel hak ve özgürlüklerinin korunması hususunda devletler etkin düzenlemeler yapmalı ve hak ihlallerine karşı çocukların korunması sağlanmalıdır. Ayrıca çocukların haklarının korunması sadece mensubiyetinde bulundukları devlete bırakılmamalı, uluslararası örgütler de çocuk haklarının korunması konusunda daha aktif rol almalıdır. Zira sözleşmede tanımlanan hakların korunması sadece devlete bırakıldığında, yine devlet tarafından da haklar ihlal edildiğinde çocuklar tamamen savunmasız kalabilir.

KAYNAKÇA

Hasan Şenocak, "Korunmaya Muhtaç Çocuklara Sağlanan Bakım Yöntemleri", https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/9187.

İbn Manzûr, Lisanu'l-arab, "ytm" md., XII, 645-646.

Dr. Dursun Ayan. "'Ög'den 'Anne'ye: Türkçe Söz Varlığı Anne". Aile ve Toplum Eğitim-Kültür ve Araştırma Dergisi 7, No. 26 (2011): 111-16. https://dergipark.org.tr/download/article-file/198029.

İbn Manzûr, Lisanu'l-arab "acy" md., XV, 79-80, "ltm" mad., XII, 543.

"İstatistiklerle Çocuk 2014". Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). Erişim 07 Mayıs 2019. https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Statistics-on-Child-2014-18622#:~:text=TÜİKKurumsalTürkiyenüfusu2014yılısonuoluşturdu.

TBMM Kayıp Çocuklar Başta Olmak Üzere Çocukların Mağdur Olduğu Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu. "Türkiye'de 2006-2010 Yılları Arası Kayıp Çocuk Sorunu ve İlgili Risk Faktörlerinin İncelenmesi-Saha Araştırması". Kasım 2010. http://www.sck.gov.tr/wp-content/uploads/2020/02/Turkiye-de-2006-2010-Yillari-Arasi-Kayip-Cocuk-Sorunu-ve-Ilgili-Risk-Faktorlerinin-Incelenmesi-Saha-Arastirmasi.pdf.

"Number of Orphans Drops in Countries Around the World". Learning English. Erişim 07 Mayıs 2019. https://learningenglish.voanews.com/a/number-of-orphans-drops-in-countries-around-the-world/4174571.html.

Emma Batha Thomson, Factbox: Most Children in Orphanages are not Orphans. Reuters Foundation. 14 Kasım 2018, https://www.reuters.com/article/us-slavery-conference-orphanages-factbox-idUSKCN1NJ0AG.

"Every child needs the love of a family". Global Child Advocates. Erişim 08 Mayıs 2019.

https://globalchildadvocates.org/socialorphans.

Türkiye İstatistik Kurumu, İstatistiklerle Çocuk 2020, https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Cocuk-2020-37228. (20 Nisan 2021)

Merve Özlem Çakır, Zeynep Çetinkaya. Anadolu Ajansı. Türkiye Nüfusunun %27.2'si Çocuk, https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/turkiye-nufusunun-yuzde-27-2si-cocuk/2214211 (20 Nisan 2021).

Aile ve Çalışma Bakanlığı. 2020 Yıl Sonu Verileri. https://www.aile.gov.tr/media/87499/kurumsal-istatistikler.pdf.

ENGLISH VERSION / İNGİLİZCE VERSİYON

DOI: 10.26650/PB/SS48.2023.003.001

Orphanhood from a Conceptual Perspective

Hüsamettin ORHAN*

1. Children in Need of Protection

Children are the future of a country, and therefore their upbringing requires the utmost care. Children must be protected regardless of whether they are poor or rich, guilty or innocent, physically, mentally or psychologically handicapped. However, a group of minors require special attention due to the lack of a factor in their everyday lives. These minors are called "children in need of protection" in the doctrine and legal regulations.

According to the Law on Social Services and Child Protection Agency, children in need of protection are defined as those whose physical, mental, and moral development is at risk as a result of various circumstances, including being without parents, having unknown parents, being abandoned or neglected by their parents, or being exposed to the danger of being drawn into negative behaviors such as prostitution, begging, alcohol or drug use, and vagrancy. It is of vital importance for the future of society that these children, who are unable to live with their own families or are required to be separated from them for various reasons, do not have the opportunity to grow up with their own families and require care, are taken under protection and integrated into society. It is imperative that society provides these children with the necessary support and resources to ensure their overall well-being and development.

1.1. "*Yetim*" and "*Öksüz*" Children

Although the concepts of *yetim* (orphan) and *öksüz* (child who have lost his/her mother or both parents) have various definitions, both terms refer to a child who has experienced parental loss. In the dictionary, the word "*yetîm*" (orphan) derived from the root "*yütm*", meaning "to be alone, to be left alone", expresses the uniqueness of various subjects.[1] In Islamic jurisprudence, a boy or girl who loses their father before puberty is called an orphan. Since the father has a more significant role in providing for the children's maintenance, protecting their rights and raising them, orphanhood is primarily linked to the father's absence. The word *"öksüz"*, another Turkish word for an orphan, derives from the Old Turkish word *"ög"*, meaning "bond" (the union of mother and child with the umbilical cord). With the g/k sound change, it became

1 Abdüsselam Arı, "Yetim" (Orphan), TDV Encyclopedia of Islam, https://islamansiklopedisi.org.tr/yetim (20.01.2023).

Submitted/Başvuru: 19.12.2022 **Accepted/Kabul:** 01.02.2023
* **Corresponding author/Sorumlu yazar:** Hüsamettin ORHAN (Lawyer), Orphan Foundation, İstanbul, Turkiye.
E-mail: orhan@maverahukuk.com

öksüz by taking the absence suffix at the end. For this reason, in Turkish, children who have lost their mothers are called *öksüz*. In Arabic, although the term "*ajiyy*" is used for children who have lost their mothers and "*latîm*" for children who have lost both their mothers and fathers, the concept of "*yetim*" can be used to express all these situations both in spoken language and in written texts.[2] In accordance with the United Nations Children's Fund (UNICEF) definition, the term orphan refers to children under 18 who have lost one or both of their parents due to death.

1.2. Lost and Found Children

According to the general consensus in law enforcement and other agencies in Türkiye lost children are children under 18 years of age at risk due to moving away from home for any reason, running away or being abducted without the knowledge of their parents.

Turkish Statistical Institute (TurkStat) treats the concepts of lost children and found children separately. Information on lost children includes children for whom an official missing application is made and who are found by security units/citizens and brought to security units; information on found children includes children for whom no official missing application is made and who are found by security units/citizens and brought to security units. Based on these definitions, according to 2013 data, the total number of missing children in Türkiye was 16,218 while the number of found children was recorded as 1,732.

It is estimated that 2.5 million children are trafficked and sold worldwide. In today's world, where 90 million children live on the streets, the most important source of child trafficking, is some African, Balkans and Southeast Asian countries.

When we consider the statistics in our country, the records of children reported missing to the General Directorate of Security between 1 January 2006 and 12 April 2010 revealed a total of 29,223 applications for missing children. 27,741 of these children were found. Of the missing children, 67.1% were aged between 15 and 19, 28.8% were aged between 10 and 14, and 4.1% were aged between 0 and 9.

1.3. Social Orphanhood

Social orphans, which we have identified among our service masses in the Orphan Foundation's charter, is defined as children whose parents are alive but who grow up deprived of their love, care and affection. Children of divorced families, which are quite common in society and continue to increase, constitute the group experiencing social orphanhood the most.

A social issue was also emphasised when this definition was taken as a basis. Unfortunately, the lack of family communication between children and parents and the unproductive time spent in the family hinder children's physical and psychological development. Children in this situation are also included in the definition of social orphans. The number of social orphans is considerably higher than orphans, and this rate continues to increase.

The basis of social orphanhood is not only based on intentional miscommunication between the parent and the child. Children whose parents are alive but cannot see them can also be

2 Asst. Prof. Yakup Mahmutoğlu, Analysis of Work of Hasan Basri Çantay Entitled "Müslümanlıkta Himâye-İ Etfâl", Journal of Divinity Faculty of Recep Tayyip Erdoğan University 6 (2014), 114.

considered in this context. For example, during the Syrian civil war, the parents of thousands of children were thrown into prisons or cells. These people are unable to communicate with their children. Our foundation also provides services to these children under the definition of social orphan.

The causes of social orphanhood are varied. In today's world, many stories of social orphanhood result from social degeneration and broken family structure. Some families leave their children in orphanages because of the adverse conditions they live in, thinking that this is their only option. This situation has an adverse effect on the psychology and, consequently, the development of the child who, although at least one parent is alive, has to live separately from them. Although the exact number of children living in orphanages cannot be confirmed, the UN states that this number is approximately 2.7 million. However, NGO estimates are as high as 8 million. When the data are analysed, it is concluded that 80-90% of the children living in orphanages worldwide are social orphans.

2. General Overview on Orphan Children

If we make a general overview of orphan children in the world, we come across a very dramatic picture. Let us put this image into words:

- It is estimated that approximately 400 million children worldwide are orphans. If we could gather all orphaned children in one country, we could form the third largest country in the world after China and India in terms of population.
- There are approximately 1 billion orphans and social orphans worldwide, constituting about 40% of the world's child population (2.5 billion).
- One in every five children is in geographies with wars, conflicts and disasters.
- Nearly half of the more than 80 million displaced refugees are children.
- The population of children living in hunger and deprivation due to poverty and related causes has reached 1 billion.
- One in every three children in the world faces the risk of the climate crisis.
- One in 10 children is exposed to child labour - some very demanding and hazardous.
- More than 2 million children in East Turkistan live in child concentration camps under "angel houses", orphanages, child care centres and boarding schools. In the camps where independent delegations are not allowed to visit and inspect, fundamental rights such as the right to education, life, and freedom of belief defined by the Convention on the Rights of the Child are being violated.
- In Palestine, more than a thousand children have been martyred, and more than 12 thousand children have been injured in the last 10 years. While 25% of the 1 million children in Gaza need psychological support due to the violence, 500 thousand need humanitarian aid to continue their education. Meanwhile, 25 thousand children lost their parents and became orphans due to Israeli attacks.

- Children in Arakan have been without identity and homeland for 40 years. After 2017, the number of Rohingya who took refuge in Bangladesh is around 1 million and more than half of this population are children. Children cannot continue their education after primary school in the camps. Furthermore, these children are under the threat of criminal organisations.
- 10 million children in Afghanistan and 12 million in Yemen require urgent humanitarian assistance.
- It is estimated that more than 1 million children have been orphaned in Syria since the war started in 2011. Social orphans are at least five times higher. Most of these children are refugees living in camps and cannot benefit from education and health services sufficiently. The traumas left by the war on children are also a different problem.
- Hundreds of thousands of children's lives are at risk after the Russian aggression in Ukraine, and the consequences are unknown.

3. Children in Türkiye

The Turkish Statistical Institute (TurkStat) 2020 reported that among 22,750,657 children in Türkiye, the number of children whose father has died is 269,202; the number of children whose mother has died is 80 thousand 798. The number of children who have lost both mother and father is 4,518.

The number of children in state custody under the Ministry of Family and Social Services in Türkiye is 38,529. The distribution of this number is as follows: 6,132 children in "children's home sites", 6,164 children in "children's homes", 1,571 children in child support centres, 17,403 children adopted and 7,869 children in foster care. In addition, the number of children supported to be cared for by their families through Social Economic Support (SED) is 128,047. There is no official data on the total number of children in need of protection in Türkiye.

Article 41 of the Turkish Constitution places responsibility on the state to take necessary measures in protecting family unity and ensuring its peace and welfare. In the same article, children's rights are mentioned along with the obligation of the state to take active duty against child abuse.

4. Communication with Orphan Children and Social Responsibility

As a society, our sensitivity towards orphan children is relatively high. It is possible to increase the efficiency in the works for children with a healthy bond between sensitivity and communication language. In this context;

- The communication with orphan children should be the same as the communication with other children. Excessive interest initiates a questioning of love and compassion in the child. Children should be approached with a feeling of compassion, not pity. Because while pity involves a hierarchy, compassion involves an equal relationship and sharing. Pity is a passive hierarchy language. Compassion is an active and shared language.

- We should not play the part of the children's lost parent. If we are attempting to establish a bond with an orphaned child, it is necessary to ensure its continuity. First, being a part and then leaving a child who has already experienced loss and has no control over his/her life violates his/her boundaries and fosters a sense of insecurity. If we aspire to establish a bond with an orphaned child, we need to provide him/her with the stability he/she needs and keep contact with him/her permanently. In this context, the relationship between children and their caregivers, whom they call "parents", in dormitories, "children's home sites" and "children's homes" affiliated to the Ministry of Family and Social Services should also be evaluated from this point of view, and it should be kept in mind that frequent changes of such caregivers may cause traumas.
- Another issue that needs to be considered regarding children staying in such state institutions is external dependency. The greatest challenge for orphaned children is a weak sense of responsibility. For children to be able to adapt to everyday life when they reach the age of 18, they need to be able to manage their dependency reflex. For this reason, we should raise these children with a sense of responsibility.
- When assisting orphans or disadvantaged children, it is crucial that the person in need is not humiliated. An aid style that does not expose the child should always be followed. Attention should be paid to privacy in communication with the child and social media posts.
- When meeting children, physical contact should be avoided if they do not want it. Forcibly hugging and caressing is not a healthy communication language.
- All children, regardless of religion, language or region, are the same and have similar feelings. Children should be treated with moderation. Children need as much as childhood requires, not more.

5. Orphan Foundation Activities

The Orphan Foundation was established on World Orphans Day in 2017 to contribute to the growth and development of our orphan children with love and compassion for the integrity of mental and physical health.

The Orphan Foundation is a specialised institution with 90 employees and more than 1,500 volunteers. Orphans, children in need of protection, social orphans, and mothers of orphans are among the service mass of our foundation.

While 90% of foundations in Europe are social service-centred, 98% of foundations in Türkiye are social aid-centred. In this context, the Orphan Foundation meets an essential need as an institution centred on social service. The Orphan Foundation cares about the language of communication with the child in its work, never aims to replace a child's lost parent, and endeavours to accept and support the child's current pain.

With the principles of transparency, justice, unity, leadership and development, it supports children from early childhood until they complete their university education. Our Foundation,

which believes that the child and the family should be supported and that society should be raised awareness for the child's best interest, is based on the holistic development model for our children. Accordingly, our orphan children's academic, social, spiritual, professional, physical and emotional development should be carefully monitored.

The activities of our Foundation can be analysed under five main headings:

1- Psychosocial support and social service activities

2- Training activities

3- Monetary and in-kind support

4- Social and cultural support projects

5- Special days and periods,

5.1. Psychosocial Support and Social Service Activities

With our Well-being Station Projects, we aim to help orphan children and their mothers cope with the losses they have experienced and alleviate the psychological impact of these losses on them. In our centres in Istanbul and Hatay provinces, individual and group psychotherapies, art, skill and game workshops, academic support and education services are provided to more than 2000 orphan children and their mothers annually. These activities are carried out by an enthusiastic and dynamic team of psychologists, social workers, sociologists, art instructors, interpreters, support services and volunteers.

Psychosocial Emergency Assistance

Psychosocial Emergency Assistance activities are carried out in designated safe centres and tent camps for traumatised children and their families in war and disaster zones. Our expert teams work for our children and their families to overcome the problems they have experienced and to adapt to life again.

Babiska Social Service Centre

In 2019, we launched our Babiska Social Service Centre within the framework of rehabilitation, education and psychosocial support activities for orphan children and their families who took refuge in Idlib due to the war in Syria. In the centre, which has a capacity of 500 people, we carry out child-mother education, integration activities, development workshops, language courses, sports clubs, art activities, vocational courses, legal counselling seminars, training activities and volunteer guidance activities.

Kilis Social Service Centre and Kindergarten

In Kilis, where more than 100 thousand Syrian refugees live, we provide social services to our families. We also provide kindergarten services for 70 orphan children in our centre.

5.2. Training Activities

Goodness is Next Project

The project's primary purpose is to raise a generation that loves sharing and is altruistic and helpful. The Goodness is Next Project, which started within the scope of ethics education, brings together children from kindergarten to high school at all levels of education and their orphan brothers and sisters in deprived geographies on the common ground of goodness.

Education support centre activities

Our Foundation organises educational programmes for children at preschool, primary and secondary school levels. For this purpose, our private schools mobilise all their facilities for our children; our volunteer instructors prepare our children for the future with academic support, spiritual education and social-cultural activities.

A Box of Smiles

It is a unique project that aims to colour the world of our orphan children and sacred relics and leave a priceless smile on their faces. A Box of Smiles helps children's emotional, mental and physical development, intellect, intelligence and hand skills.

Pictures Worth Dreams

Under the leadership of our esteemed painters, our children in 13 countries reflected their dreams on canvas. With this project, which aims to reveal the gems in our children, we have established unique bonds with dozens of children and witnessed the emergence of unique works.

5.3. In-Kind and Cash Supports

Sponsorship/Patronage Support Project

The Orphan Foundation provides monthly cash support to orphan children in Türkiye and in countries around the world where war, disaster and poverty are on the agenda and continues this support until the end of university education. The project provides regular sponsorship support to approximately 10 thousand children.

Sibling Family Project

Monthly social cash aids are provided within the scope of the Sibling Family Project for our families with many children who cannot sustain their lives, taking into account the adverse conditions they are in.

Support for Orphanage and Orphan Family Settlements

As the Orphan Foundation, we emphasise the importance of orphan children living with their living parents and siblings rather than in barracks-type structures. However, in some countries and regions, orphanages are supported for children deprived of parental care. We also support our children with their mothers and siblings in safe settlements established for orphan families. In this context, Telalin, Kefra, Ihtimlat 1 and 2, and Babusselam settlements in Syria are warm homes where we embrace up to 400 orphan families.

5.4. Social and Cultural Support Projects

All the needs of our orphan children and their families fall within the scope of our Foundation's activities. In this context, we carry out projects in areas such as education, health, food, clothing, and shelter; construction, repair and repair of houses; special needs for the winter season such as fuel, stoves, blankets and other areas. One of these projects is vocational training projects.

Vocational Training Projects

As the Orphan Foundation, we create vocational training projects for families to be self-sufficient by analysing the conditions and means of livelihood in their region. In this way, our families experience the happiness of participating in the production and providing their livelihood. Productive role model parents are our important solution partners for children's happiness.

Ship of Goodness

Our "Ship of Goodness" Project, which our Syrian mothers of orphans and volunteers launched in Hatay's Reyhanlı district in 2019, continues to give hope to children and their families. Our mothers, who create handcrafted products in our workshops, also experience the excitement of producing and earning with the sweat of their brow as part of the therapy activities.

Festivities on My Street

In order to keep the traditional street games culture alive, we aim to contribute to the socialisation, learning and development of our children by having fun. Adults have as much fun as children with the Festivities on My Street Project.

5.5. Special Days and Periods

World Orphans' Day

In 2013, it was decided by the Organisation of Islamic Cooperation to commemorate the 15th day of Ramadan as World Orphans' Day. The Orphan Foundation was established on World Orphans' Day in 2017. Our Foundation endeavours to spread the awareness created on the occasion of World Orphans' Day throughout the year and reminds governments and NGOs on every occasion that genuine projects that touch the lives of children should continue to increase.

20 November World Children's Day

Our Foundation organises press conferences, media programmes, exhibitions, children's festivals, awareness-raising activities and social events in order to draw attention to the violations of rights faced by children around the world on 20 November, which is celebrated as "World Children's Day" by the United Nations (UN) since 1989.

Ramadan Activities

Ramadan is a rare month in which Allah gives infinite rewards for good deeds and charities. During Ramadan, we support our children, with whom we share the abundance at the same iftar tables, in cash with zakat, fitrah and ransom, and in-kind with our provisions and Ramadan children's packages. Again, we add joy to the joy of our children with festive clothes that will help them feel the joy of the feast in their hearts, and we enter the feast together in happiness.

Eid al-Adha Activities

In the Eid al-Adha, which represents the expression of sacrificing what we love, we rush to make our orphaned children and their families in dozens of countries worldwide and the big hearts in orphanages happy. Along with the meat of sacrifice, we also want our children to have smiles on their faces with festive gifts. In 2022, we shared the joy of Eid with approximately 340,000 children on Eid al-Adha.

Conclusion and Recommendations

Our recommendations for the healthy upbringing of our children in Türkiye are as follows:

- The state must make decisions to support the family to protect family unity. Families are disintegrating with increasing divorces. For this reason, it is essential to keep the pillar of society, family unity, strong by providing family counselling services to our families from the beginning of the marriage union. Within the scope of this service, counselling services should be provided to establish and maintain healthy communication between spouses or parents and children. This is because the number of divorces can be reduced with the service provided in this field. In addition, since family counselling services will increase the upbringing of healthy individuals, crime rates in society will decrease while social peace and tranquillity will increase. If this preventive service cannot be provided for the family's protection, family counsellors can provide mediation services to rehabilitate the process by applying to family counsellors before divorce cases as a protective service.
- Children are the biggest victims of divorce. If the parents do not pay the alimony ordered by the court, the state should be the guarantor of the alimony and ensure that the children are compensated.
- According to our experiences, we have observed that most mothers of orphans require psychological support. Similarly, mothers of orphans can be insufficient in the education and upbringing of their children. In this regard, the state and NGOs should establish centres to provide the necessary psychosocial support to the mother, and support should be provided to the existing centres.
- Our Foundation's research revealed that most orphan families are supported by their relatives. It has been observed that families of orphans whom relatives do not support have to cope with grave problems. In this respect, in social investigation reports, the kinship relations of the family should be prioritised, and the necessary financial and

social support should be provided for the child to stay with relatives. The custody and guardianship regulations in the Civil Code must be meticulously implemented.

- For families of orphans who have difficulty adapting to social life, a social worker should be assigned for guidance and counselling.
- Child beggary should be eliminated. In Türkiye, symbolic fines are imposed according to the Law on Misdemeanours. The sanctions under Article 229 of the Turkish Penal Code should be increased, and penalties should not be postponed.
- States should make practical arrangements to protect children's fundamental rights and freedoms as stated in the United Nations Convention on the Rights of the Child. Furthermore, protecting children's rights should not only be left to the state to which they belong, but international organisations should also take a more active role in protecting children's rights.

BIBLIOGRAPHY

Hasan Şenocak. "Korunmaya Muhtaç Çocuklara Sağlanan Bakım Yöntemleri [Care Methods Provided to Children in Need of Protection]". https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/9187.

İbn Manzûr, Lisanu'l-arab, "ytm". XII, 645-646.

Dr. Dursun Ayan. "'Ög'den 'Anne'ye: Türkçe Söz Varlığı Anne [From 'Ög' to 'Anne': Turkish Vocabulary Mother]". Aile ve Toplum Eğitim-Kültür ve Araştırma Dergisi, issue 7, 26 (2011): 111-16. https://dergipark.org.tr/download/article-file/198029.

İbn Manzûr. Lisanu'l-arab "acy". XV, 79-80; "ltm". XII, 543.

Turkish Statistical Institute (TurkStat). "İstatistiklerle Çocuk 2014 [Children in Statistics 2014]". https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Statistics-on-Child-2014-18622#:~:text=TÜİKKurumsalTürkiyenüfusu2014yılısonuoluşturdu.

Grand National Assembly of Türkiye Parliamentary Investigation Commission Established to Investigate the Problems Affecting Children, Particularly Missing Children, and to Determine the Measures to be Taken. "Türkiye'de 2006-2010 Yılları Arası Kayıp Çocuk Sorunu ve İlgili Risk Faktörlerinin İncelenmesi, Saha Araştırması [Investigation of the Problem of Missing Children and Related Risk Factors between 2006-2010 in Türkiye-Field Research]". November 2010. http://www.sck.gov.tr/wp-content/uploads/2020/02/Turkiye-de-2006-2010-Yillari-Arasi-Kayip-Cocuk-Sorunu-ve-Ilgili-Risk-Faktorlerinin-Incelenmesi-Saha-Arastirmasi.pdf.

"Number of Orphans Drops in Countries Around the World". Learning English. Access Date: 07 May 2019. https://learningenglish.voanews.com/a/number-of-orphans-drops-in-countries-around-the-world/4174571.html.

Emma Batha Thomson. Factbox: Most Children In Orphanages Are Not Orphans. Reuters Foundation. November 142018.https://www.reuters.com/article/us-slavery-conference-orphanages-factbox-idUSKCN1NJ0AG.

"Every child needs the love of a family". Global Child Advocates. Access date 08 May 2019. https://globalchildadvocates.org/socialorphans.

Turkish Statistical Institute. İstatistiklerle Çocuk [Children in Statistics] 2020. https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Cocuk-2020-37228

Merve Özlem Çakır, Zeynep Çetinkaya. Anadolu Agency. Türkiye Nüfusunun %27.2'si Çocuk [27.2% of Türkiye's Population are Children]. https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/turkiye-nufusunun-yuzde-27-2si-cocuk/2214211, (April 20, 2021).

Ministry of Family and Labour. 2020 Year End Data. https://www.aile.gov.tr/media/87499/kurumsal-istatistikler.pdf.